

POLOHA ČR

- střední **Evropa**
- vnitrozemský stát
- prochází rozvodnice mezi **Baltským, Severním a Černým mořem**

ČR tvoří tři historické země – **Čechy, Morava a Slezsko**

<u>ROZLOHA</u>	78 867 km²	(21.místo v E)
<u>POČET OBYV.</u>	10,5 mil.	(13.místo v E)
	133 obyv./km²	

Krajní body:

S	Lobendava u Šluknova	51°03'22'' N
J	Vyšší Brod	48°33'09'' N
V	Bukovec (Hrčava)	18°51'40'' E
Z	Krásná u Aše	12°05'33'' E

spojnice	S – J	278 km
	V – Z	493 km

vzdušná vzdálenost k mořím:

Šluknov – Baltské m.	326 km
Vyšší Brod – Jadran	332 km

střed ČR: v lese u Golčova Jeníkova
(mezi Havl. Brodem a Čáslaví)

všechny nadmořské výšky v ČR se měří od Lišova v jižních Čechách

HRANICE 2 290 km

- s **Polskem** 762 km
- s **Německem** 810 km
- s **Rakouskem** 466 km
- se **Slovenskem** 252 km

členité; většinou „přirozené“ = pohoří, vysočiny, méně řeky;
staré asi 1000 let

ČR = „srdce Evropy“

50. rovnoběžka s.z.š. prochází **Prahou**

15. poledník v.z.d. (osa středoevropského času)
prochází **Jindřichovým Hradcem**

nejvyšší	Sněžka	1 602 m n.m.
nejnižší	Hřensko	115 m n.m. (Labe opouští ČR)

nejhlubší **Hranická propast**

výškový rozdíl	v Čechách	1487 m (Sněžka 1602 – Hřensko 115)
	na Moravě	1344 m (Praděd 1492 – soutok Moravy a Dyje 148)

VÝVOJ ČESKÉHO STÁTU

ČR patří mezi nejstarší evropské státní útvary.

Keltové
Slované (od 5.stol)

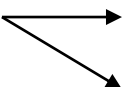
7.stol. Sámova říše (Svaz slovanských kmenů)
9.stol. Velká Morava (Velkomoravská říše)
10.stol. Český přemyslovský stát (České království od 1212)
13.stol. největší rozsah (Přemysl Otakar II., Václav II. a III.)
14.stol. vláda Lucemburků (největší kulturní věhlas za Karla IV.)
16.stol. (po r.1526) země Koruny České součástí Habsburské

monarchie (Rakousko-Uhersko), tj.ztráta samostatnosti, politická závislost
obnovení nezávislosti po rozpadu Rakouska-Uherska

po I.sv.v.
28.10.1918

vznik Československé republiky (ČSR)

(1919 + Podkarpatská Rus)

II.sv.v.

Protoktorát Čechy a Morava

Slovenský stát

1945

obnovení samostatnosti ČSR

(bez Podkarpatské Rusi)

1960

přejmenování na ČSSR

1968

ČSSR – federativní stát (formálně)

1990

ČSFR – federativní stát (skutečně)

31.12.1992

rozpad federace

1.1.1993

vznik České republiky (ČR)

GEOLOGICKÝ VÝVOJ ÚZEMÍ ČR

GEOLOGIE

věda o vzniku, vývoji a stavbě **zemské kůry**.

GEOMORFOLOGIE

věda o **tvarech zemského povrchu**, jejich vzniku a změnách (způsobených např. podnebím, ledovci aj.).

GEOLOGICKÝ ČAS

neměříme na roky, ale na **miliony a stamiliony let**. Rozlišujeme jednotlivé geologické epochy (éry).

PETROGRAFIE

se zabývá výzkumem hornin

Horniny - (např. žula, vápenec, pískovec)

- jsou směsi nerostů,

- tvoří zemskou kůru

(viz. geologická mapa)

Horniny

- **vyvřelé** (magmatické)
- **usazené** (sedimenty)
- **přeměněné** (metamorfované)

GEOMORFOLOGICKÉ CELKY

Na území ČR se vyskytují **dvě hlavní geomorfologické jednotky**:

Česká vysočina a Karpaty.

Jsou odděleny **pásmem sníženin**

mezi Ostravou, Přerovem, Brnem a Znojmem.

= **Vněkarpatské sníženiny** = Ostravská pánev, Moravská brána, Hornomoravský úval, Vyškovská brána, Dyjsko-svratecký úval

Na naše území okrajově zasahují dvě další geomorfologické jednotky:

Panonská pánev a

Středoevropská nížina